

TRANÅS
KOMMUN

Budgetuppföljning och prognos maj 2024

Socialnämnden

Innehållsförteckning

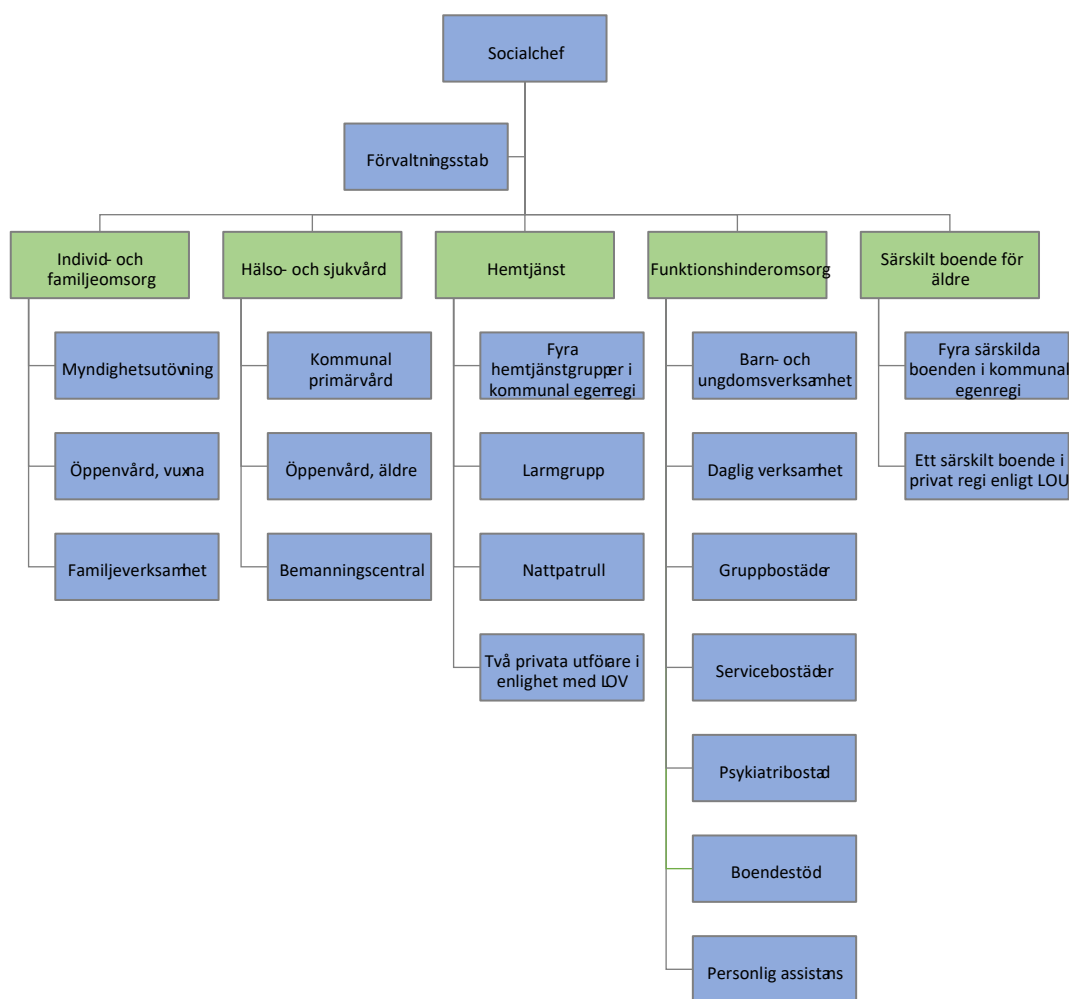
1.	Socialnämnden	3
1.1	Organisationsbeskrivning och uppdrag	3
2.	Verksamhetsåret 2024	4
2.1	Viktiga händelser och beslut under året	4
2.2	Omvärldsbevakning samt framtida utmaningar och möjligheter	4
3.	Ekonomisk analys	5
3.1	Driftredovisning	5
	Individ- och familjeomsorgen	5
	Hemtjänst	6
	Särskilt boende	6
	Hälsa- och sjukvård	6
	Stöd och Omsorg	6
3.2	Åtgärder för att nå budget i balans	6
3.3	Investeringsredovisning	7
4.	Medarbetare	8

Budgetuppföljning med helårsprognos för ekonomi och verksamhet avrapporteras till kommunstyrelsen vid fem tillfällen varje verksamhetsår: efter mars, maj, augusti (delårsrapport) och oktober. Efter december månad görs årsbokslut. Delårsrapporten och årsbokslutet går vidare till kommunfullmäktige.

1. Socialnämnden

1.1 Organisationsbeskrivning och uppdrag

Socialnämndens uppdrag regleras i huvudsak av socialtjänstlagen (SoL, 2001:453), lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS, 1993:387) samt hälso- och sjukvårdslagen (HSL, 2017:30).

Socialnämnden ska tillhandahålla socialtjänst till Tranås kommuns medborgare genom följande verksamheter: Barn- och ungdomsvård, familjerätt och familjerådgivning, insatser till personer med funktionsnedsättning, tillstånd och tillsyn av alkohol- och tobaksförsäljning, vård för vuxna med missbruksproblem, vård och omsorg om äldre samt övriga insatser till vuxna. Socialnämnden är också ansvarig för att tillhandahålla hälso- och sjukvård i hemmet.

2. Verksamhetsåret 2024

2.1 Viktiga händelser och beslut under året

Socialnämnden har gett förvaltningen i uppdrag att vidta eller lägga fram förslag på åtgärder för budget i balans. Åtgärdsarbetet återrapporteras löpande till socialnämnden.

Förändring i förvaltningsledningen, då överenskommelse har slutits med sektionschef för individ- och familjeomsorgen om avslut av anställning. Annan sektionschef har tillförordnats ansvaret för IFO i väntan på en långsiktig lösning.

Socialchef har gett samtliga enheter i uppdrag att arbeta för att minska personalkostnader (inkl. vakanskostnader) med det gemensamma målet att personalkostnaderna ska vara 10 miljoner kronor lägre 2024 jämfört med 2023 (justerat för lönerevision).

Kommunfullmäktige har fattat beslut om en omorganisation från 2025 med en individ- och arbetsmarknadsnämnd och en vård- och omsorgsnämnd. Omorganisationen behöver förberedas under hösten.

2.2 Omvärldsbevakning samt framtida utmaningar och möjligheter

Socialnämnden är mitt i en mycket stor och allvarlig utmaning på grund av ökade behov av socialtjänst och hälso- och sjukvård, höga byråkratiska/formella krav samt brist på personal.

Socialnämnden har idag svårt att försörja verksamheterna med rätt kompetens, framför allt vård- och omsorgspersonal. Denna verklighet delar Tranås kommun med övriga kommuner i Sverige. Nationella statistiska analyser visar att behov av socialtjänst och hälso- och sjukvård ökar mer än vad tillgång på människor i arbetsför ålder ökar.

Prognos för Tranås kommun visar på en stor ökning av andel äldre i befolkningen och nationell statistik visar på ökad psykisk ohälsa bland barn och ungdomar. Det är troligt att dessa förändringar kommer att medföra en ökning av behov av äldreomsorg samt individ- och familjeomsorg.

I Sverige genomförs en omställning till vad som kallas nära vård. För socialnämnden innebär omställningen med stor sannolikhet en utökning av dess kommunala primärvårdsverksamhet ("hemsjukvård").

Ny lagstiftning är på gång de kommande åren. Mest noterbart är en ny socialtjänstlag, som kommer att ställa högre krav på kommunerna avseende förebyggande arbete, och förändring av lagstiftningen gällande missbruksvård.

Förändringen av missbruksvården kommer medföra stor påverkan på framför allt individ- och familjeomsorgen.

Socialnämnden har under många år tyngts av negativa ekonomiska resultat och socialförvaltningen har sedan 2017 kontinuerligt prioriterat att minska kostnader i verksamheterna. Ovan beskrivna förändringar med ökade behov av socialtjänst samt hälso- och sjukvård, brist på personal och nya krav i lagstiftningen riskerar att medföra att nämndens ekonomiska utmaning fortsätter. Om socialnämnden lade mer resurser på att arbeta förebyggande och rehabiliterande gentemot medborgarna, skulle behov av (och kostnader för) socialtjänst kunna minska i framtiden.

3. Ekonomisk analys

3.1 Driftredovisning

Socialnämnden prognosticerar ett underskott på -11,5 miljoner kronor för 2024 efter budgetuppföljning per sista maj. Det prognostiserade underskottet beror på att genomförda eller planerade besparingsåtgärder prognostiseras få effekt under del av året jämfört med budget som gäller på helår. Besparingseffekten i prognos är 5,8 miljoner kronor, medan åtgärderna har en helårseffekt på 12,2 miljoner kronor. Prognosen påverkas också av att beviljade hemtjänststimmar har ökat i förhållande till den rörliga budget som tilldelats vid årets början, ökade hjälpmedelskostnader, ökade kostnader pga. vakanta tjänster och ökade behov inom personlig assistans samt andra mindre försämringar för delar av socialnämndens verksamheter. Ett riktat statsbidrag för god vård och omsorg om äldre påverkar prognosen positivt med cirka 8 mkr.

Avdelning (tkr)	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse
Socialnämnden	4 183	4 183	0
Förvaltningschef	17 065	15 671	1 394
Individ- och familjeomsorg	122 379	125 879	-3 500
Hemtjänst	91 081	92 049	-968
Särskilt boende	119 955	118 373	1 583
Hemsjukvård	57 464	59 664	-2 200
Stöd & Omsorg	115 646	116 695	-1 049
Budgeterat underskott	-6 759	0	-6 759
Totalt Socialnämnden	521 014	532 514	-11 499

Individ- och familjeomsorgen

Individ- och familjeomsorgen prognostiserar ett underskott med -3,5 mkr. Avvikelsen beror på att föreslagen besparing genom omorganisation av verksamheten Östangården bara får ekonomisk effekt tre månader under 2024

jämfört med budget där besparingen är inkluderad för hela året, att personalkostnader prognostiseras bli högre än budget inom myndighetsenheten Barn, unga och vuxna p.g.a. fortsatta konsultkostnader vid vakanta tjänster samt på oförutsedd kostnad för återställande av lägenhet som Tranås kommun får stå för. Sedan april månads prognos ser sektionen att externa placeringskostnader för barn kan bli högre än tidigare prognostiserat.

Hemtjänst

Hemtjänsten prognostiserar ett underskott med -1,0 mkr. Underskott i driften är -4,5 mkr, vilket beror på att personalkostnaderna är högre än tilldelad budget utifrån att antalet beviljade hemtjänsttimmar har ökat i förhållande till den rörliga budget som tilldelats hemtjänsten vid årets början, samt att föreslagna budgeterade besparingar inte bedöms att få helårseffekt. Statsbidrag på 3,5 mkr som intäkt är medräknat i prognosen.

Särskilt boende

Särskilt boende för äldre prognostiserar ett överskott med 1,5 mkr. Överskottet beror på statsbidrag med 4,4 mkr, vilket innebär att själva verksamheten prognostiserar ett underskott med -2,9 mkr vilket beror på högre måltids- och livsmedelskostnader än budgeterat (-0,9 mkr) samt på en felbudgetering av intäkter från Råsvägen samt lokalhyra. Effektiva arbetssätt utifrån kvalitet och kostnad med överanställning för att täcka frånvaro har introducerats på flera säbo samt utveckling av arbetssätt. Låg omsättning av lägenheter och korttidsplatser i tomma lägenheter innebär att intäkterna är något högre än beräknat.

Hälso- och sjukvård

Hälso- och sjukvården prognostiserar ett underskott med -2,2 mkr. Underskottet beror på att föreslagna besparingsåtgärder inte får helårseffekt, på ökade kostnader för hjälpmedel och sjukvårdsmaterial, ökade personalkostnader för införandet av ny vikariemodul samt på ökade kostnader för delegerade HSL-insatser till privata utförare av hemtjänst.

Stöd och omsorg

Stöd och omsorg prognostiserar ett underskott med -1,0 mkr. Avvikelsen beror i huvudsak på ökade personalkostnader till följd av ökade behov inom personlig assistans och att budget för timlön och ob-tillägg saknas i ett ärende. Vakanser i chefsgruppen fylls också tillfälligt med konsult.

3.2 Åtgärder för att nå budget i balans

Socialförvaltningen har verkställt nedan redovisade åtgärder för budget i balans. Alla besparingsförslag i tabellen är inkluderade i nuvarande budget. Utöver

redovisade åtgärder, arbetar socialförvaltningen på att ta fram fler förslag med mål att socialnämnden ska nå budget i balans.

Åtgärd	Helårs- besparing	Besluts- datum	Beslutat av
Omorganisation sjuksköterskor	0,8 mkr	27/2	Socialchef
Omorganisation administratörer	0,6 mkr	27/2	Socialchef
Omorganisation Nattpatrull	1,2 mkr	15/4	Socialchef
Omorganisation nattbemanning Östanå	1,2 mkr	15/4	Socialchef
Omorganisation Vuxenteamets öppenvård	0,7 mkr	15/4	Socialchef
Halverad fortbildning	1,2 mkr	15/4	Socialchef
Omorganisation biståndshandläggningen	0,8 mkr	18/4	Socialchef
Omorganisation Östangården	1,2 mkr	22/4	Socialchef
Omorganisation Hemteam/Larmgrupp	4,5 mkr	8/5	Socialnämnd
Summa	12,2 mkr		

3.3 Investeringsredovisning

Avdelning (tkr)	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse
Socialförvaltningen, totalt	2 300	2 300	0
Totalt Socialnämnden	2 300	2 300	0

Socialnämnden har kontinuerliga reinvesteringsbehov (ersätta uttjänta datorer, elcyklar, mobiler, möbler, m.m.). Socialnämnden behöver också göra mindre nyinvesteringar i inventarier, elcyklar o dyl. som följd av renoverade/förändrade lokaler, fler hemtjänstmedarbetare etc.

I december 2023, efter att investeringsramen fastställdes av kommunfullmäktige, fick socialförvaltningen information om att fjärrtillsynstekniken inom särskilt boende för äldre omgående måste bytas ut/uppdateras, på grund av att både hårdvara och mjukvara är för gammal och riskerar att sluta fungera inom kort. För att investeringsramen ska hållas av socialnämnden har den planerade reinvesteringen i IT (datorer, mobiler etc.) fått minskas rejält och den planerade reinvesteringen i inventarier (ex. möbler) har tagits bort. Eftersom socialförvaltningen måste ha fungerande arbetsredskap och inventarier finns en risk att ramen överskrids 2024.

Vid 2024-05-31 har 400 tkr av investeringsbudgeten nyttjats.

4. Medarbetare

Nyckeltal utfall 2024-05	Kvinnor	Män	Totalt	Utfall 2023-05 (totalt)
Antal anställda (st)*	585	104	689	677
Andelen heltidsanställda (%)*	66,5%	88,46%	69,81%	65,58%
Sjukfrånvaro total (%)**	8,32%	5,89%	7,91%	8,48%
Sjukfrånvaro kort (dag 2-14) (%)**	2,74%	2,9%	2,76%	3,3%
Sjukfrånvaro lång (>181 dagar) (%)**	2,14%	1,23%	1,99%	2,48%
Kostnad för sjukfrånvaro (tkr)**			2 280	2 464
Kostnad för övertid (tkr)**			1 156	1 278

*Per aktuell månad, **För perioden 2024-01-01 till och med aktuell månad